

Tuinontwerper Taletta van Berckel over het ontwerpen van een stijlvolle stadstuin in Haarlem - talettavanberckel.nl.

‘Er is *schwung* in gekomen’

Volgens tuinontwerper Taletta van Berckel voelt een goede tuin als een kleine ontdekkingsreis wanneer je erdoorheen loopt. In deze tuin in Haarlem is dat goed gelukt. ‘Ik dacht: ik ga er vormen in brengen die flow geven, om dat rechte en langgerekte weg te poetsen.’

tekst EDWIN ODEN | beeld SIETSKE DE VRIES

Acht jaar geleden, toen Noor en Pieter met hun twee kleine kinderen vanuit Amsterdam in hun Haarlemse herenhuis kwamen wonen, verbouwden ze het van top tot teen - in een recordtempo van drie maanden. Er was geen tijd meer voor de tuin, waar ze op de dag van de verhuizing nog snel een schommel en later een trampoline op het gras plaatsten. De kinderen konden zo in elk geval lekker spelen, maar buiten zitten bleek al snel te heet in deze zonnige tuin, en ook merkten Noor en Pieter dat ze steeds meer behoefte begonnen te krijgen aan een handige, ruime schuur.

In 2022 brak dan eindelijk het moment aan om ook de tuin grondig aan te pakken. Noor en Pieter wisten wel zo ongeveer wat ze wilden: weg gras, weg schommel, weg trampoline, en erin: een schuur plus overkapping om lekker in de schaduw te kunnen zitten, en langs de schutting een variatie aan mooie planten om op uit te kijken. Een stijlvolle, sfeervolle, kleurrijke, onderhoudsvriendelijke tuin moest het worden, om vooral heerlijk van te genieten. Maar toch ... ze kwamen er niet helemaal uit met de indeling. Ze realiseerden zich dat ze een out of the box-denker nodig hadden. Zo kwamen ze uit bij Taletta van Berckel, die ze via via al kenden.

Een lange pijpenla

Taletta, als kind altijd al gepassioneerd bezig met het herindelen van haar meisjeskamer, ziet zodra ze een tuin in komt vrij snel hoe ze hem anders wil inrichten. Zo ook bij deze tuin: "Hij is 21,5 meter diep en 6,5 meter breed: een lel van een pijpenla dus. Dat gaf een benauwend gevoel. Ik dacht: ik ga er vormen in brengen die flow geven, om dat rechte en langgerekte weg te poetsen." Zo kwam ze op het idee van een middenborder en twee zijborders met organische vormen, en met slingerpaden ertussen. Zo been je niet met je blik op oneindig over een kaarsrecht pad van voor naar achter, maar loop je de planten tegen het lijf en kom je met ze in contact - een ingreep die de tuin speelser maakt en waardoor je hem meer meemaakt. Taletta: "De tuin is vanwege z'n langgerektheid en het feit dat achterin de overkapping en schuur moesten komen, in één keer te overzien. Dat kan hem voorspelbaar en niet-spannend maken, maar dankzij de slingerende paden en organische bordervormen is er toch schwing in gekomen, en voelt hij wanneer je

1

2

3

4

5

- 1 De middenborder bleek een meesterzet in het tuinontwerp.
- 2 De kleine boompjes in de borders onderbreken de zichtlijnen en creëren daardoor diepte in de tuin.
- 3 De *Viburnum* verbindt de tuin met de bomen verderop.
- 4 Slingerende paden geven schwing aan deze pijpenla.
- 5 *Gaura Lindheimeri* 'Whirling Butterflies' houdt deze smalle tuin luchtig, ruim en elegant.

erdoorheen loopt als een kleine ontdekkingsreis. Dat gevoel, daar draait het om in een goede tuin." Zoals altijd dacht Taletta bij haar eerste bezoek aan de tuin ook meteen aan bomen, want bomen horen in elke tuin, hoe klein ook, vindt ze. "Bomen maken groener en onderbreken zichtlijnen, waardoor ze diepte in de tuin brengen. Bij zo'n eerste bezichtiging zet ik in gedachten vanzelf al wat bomen neer, zo van: daar wil ik een fruitboom, daar een smal opgaande meerstammige, en daar eentje die schaduw geeft."

Ongezien koffiedrinken

Hoe groener de tuin, hoe beter, is Taletta's credo in haar werk als tuinontwerper. "Groen is niet alleen goed voor de biodiversiteit, het geeft je ook een fijner gevoel. Het leidt je aandacht af van alle bebouwing om en in de tuin, waardoor je je beschermder, beschutter voelt, en er een intieme sfeer ontstaat. Vandaar dat ik bijvoorbeeld graag klimmers als blauwereggen, Toscaanse jasmijn en rozen gebruik tegen schuttingen en bouwsels. Het is dan niet meer zo hard en kaal om je heen. En bedenk dat in een stadstuin één boom al een wereld van verschil kan maken: je zit een stuk meer ontspannen koffie te drinken als de burens je niet meer kunnen zien zitten." Meer groen betekent ook meer kijkgenot en verbondenheid met de natuur, in plaats van dat je op je mobieltje gaat zitten staren, zegt Taletta. "Niet alleen de steeds veranderende bomen en planten trekken de aandacht, ook het dierenleven geeft plezier en kalmeert je. Het is het avontuur van de natuur in je eigen achtertuin, midden in de stad."

De tuineigenaar

Noor van Eggermont: "Toen Taletta het idee opperde van een organisch gevormde middenborder met grindpaden eromheen, zeiden Pieter en ik meteen: ja, dat is het! Die middenborder is een meesterzet gebleken. Hij verhoogt de tuinbeleving enorm: de tuin voelt er veel groener en gezelliger door. Ook al wonen we in hartje stad, als we onder onze overkapping zitten, is 't alsof we midden in de natuur zijn. En door de variatie aan planten blijf je ernaar kijken. We zijn nu veel vaker in de tuin. Tijdens het thuiswerken pauzeren we op het bankje in de zon, en 's ochtends en 's avonds is het goed toeven onder de overkapping: je bent thuis, ►

maar ook even 'op vakantie' en op afstand van alle reuring in huis met onze puberende kinderen. Op hun beurt hebben zij met de overkapping nu ook een plek om te chillen met vrienden. Kortom, dankzij onze nieuwe tuin leven we lekkerder in ons huis."

BEPLANTING

Bij het samenstellen van een beplantingsplan begint Taletta altijd met het uitkiezen van bomen. Hier bedacht ze een kornoelje, twee krentenboompjes, een magnolia en een perenboompje. De laatste werd geplant om de geschiedenis van deze plek te eren, want ooit was hier een boomgaard. Vervolgens bepaalt ze de heesters, in dit geval drie stuks: *Viburnum*, *Rhododendron* en *Choisya*. Vaste planten en bolgewassen zorgen voor de verdere invulling, waarmee Taletta vooral kleur in de tuin wilde brengen, en doorlopende bloei. In deze tuin zijn de vaste planten robuuste overlevers die niet woekeren en zichzelf kunnen redden, om de tuin onderhoudsvriendelijk te maken - zoals *Geranium* 'Gerwat' ROZANNE en blauwe monnikskap. Oogappels zijn *Gaura lindheimeri* 'Whirling Butterflies' en *Pennisetum alopecuroides* 'Hameln': planten die met hun voorkomen bijdragen aan de stijlvolle uitstraling van de tuin. Taletta zorgde ervoor dat er genoeg groenblijvers in de tuin staan, zodat die 's winters ook structuur houdt.

OPVALLENDE MATERIALEN

- Op de paden ligt boerengrind. De padranden zijn van cortenstaal en ondersteunen de stijlvolle, ordelijke sfeer van de tuin.
- Op het terras achter het huis liggen hergebruikte oude waaltjes die in visgraatmotief zijn gelegd, corresponderend met het parket binnenshuis.
- De overkapping en schutting zijn van douglashout met een 'triple rombus profiel' van inkepingen. Het hout is overal verticaal aangebracht, wat eenheid en rust uitstraalt. Op het dak ligt sedum, dat een prettig groen uitzicht vanuit de huizen biedt. Een sedumdak is ook goed voor de biodiversiteit, het trekt vliegende insecten aan én het werkt isolerend: 's winters is het onder de overkapping minder koud en 's zomers minder warm.

- 6 Het bankje is een favoriete plek in de zon, omgeven door planten.
 7 *Geranium* 'Gerwat' ROZANNE weeft zich door de borders.
 8 *Echinacea purpurea* 'Delicious Candy' en *Pennisetum alopecuroides* 'Hameln' geven de border kleur en stijl.
 9 Taletta ziet erop toe dat de borders het goed blijven doen.
 10 De mulchlaag van houtsnippers, de cortenstalen randen en het grindpad maken de tuin onderhoudsvriendelijker.
 11 Omlaag gerichte spotjes geven de tuin 's avonds een rustige sfeer.

'Het avontuur van de natuur in je eigen achtertuin'

ONTWERPTIPS

- 'De meeste mensen willen veel in een kleine stadstuin, zoals bijvoorbeeld een fietsschuur, overkapping, weggewerkte kliko's. Door die elementen samen te voegen in één object dat van één materiaalsoort is gebouwd, vallen de lelijke elementen eraan weg. In deze tuin zie je niet dat er een wandje staat voor de kliko's en dat daarachter een grote schuur is, omdat die is verwerkt in de achterwand van de overkapping. Het houtprofiel van verticale lijnen laat de noodzakelijke verticale elementen wegvallen, zoals bijvoorbeeld de schuurdeur. Het lijkt nu allemaal één geheel: dat maakt de tuin minder rommelig dan wanneer het aparte objecten waren geweest.'
- 'Gebruik zo veel mogelijk bomen in de tuin, ongeacht de oppervlakte van de tuin, en wees niet bang ze vlak voor de achterpui te zetten - er zijn genoeg smal opgaande, relatief kleine bomen die daar goed kunnen staan. Bomen bij de gevel geven karakter aan de woning en verhogen de groenbeleving binnen en buiten. Ze creëren ook diepte en beweging, waardoor de tuin groter lijkt. En bomen trekken vogels en insecten! Tel uit je winst.'
- 'Veel mensen denken dat er altijd gras moet in een tuin, ook al is die klein. Maar een miniem gazonnetje ziet er niet uit, en al helemaal niet als er lelijke en drassige plekken in ontstaan. Daarbij vraagt het veel onderhoud: je moet maaien, verticuteren en opnieuw inzaaien. Kortom, je bent er eindeloos mee bezig. Vaak is het makkelijker een border van drie bij vier te onderhouden dan een even groot grasveldje. Van een border heb je bovendien meer plezier, omdat daar veel meer gebeurt qua kleuren, diepte, hoogtes en bloei. Plus natuurlijk het kijkgenot dat je hebt van de insecten en andere dieren die erop afkomen.' ♦